

תנו לתושבי השטחים המוחזקים אפשרות להתארגן מבחינה פוליטית — והם

יקימו מנהיגות פלסטינית שתעשה עימנו שלום!

העם הפלסטיני עצמו.

יעקב נחושטן: — חוץ מחברת הכנסת אבנר. קריאה: אז למה אתה מדבר?

תנו להם להתארגן!

אורי אבנר: לעולם לא נדע בצורה מוסמכת מה רוצה העם הפלסטיני, אם לא ניתן לו חופש התארגנות, חופש הביטוי וחופש ההכרעה.

מה שאני מציע לממשלת ישראל, זה מה שחסר במירקם המעשי שנושא הממשלה בשטחים המוחזקים כיום הוא: לפתוח את השטחים המוחזקים להתארגנות פוליטית חופשית, להחזיר את חופש ההתארגן גנות זאת חופש הביטוי לשטחים המוחזקים, עלימנת תושבי השטחים המוחזקים יוכלו להקים כוחות פוליטיים, לבטא את דעתם הי חופשית עליידי מנהיגיהם שלהם — לא עליידי חברת הכנסת אורי אבנר — ועליידי כך לתת להם את האפשרות להקים נציגות פלסטינית מוסמכת, שעומה תוכל ממשלת ישראל לנהל

פת אל השטחים המוחזקים כאל שטח מת, עד אשר יושג השלום.

כלומר, השטח לא ימלא תפקיד במהלכים להשגת השלום. לפי תפיסתנו, שטחים אלה הם קרקעיתולין לצמיחה פוליטית היסטורית.

בימים האחרונים מתרבים הסימנים להתפתחות חשובה מאד בתוך השטחים המוחזקים עצמם.

הבוקר מפרסמים העיתונים דברים שאמרי אחד מראשי תנועת הפידאין הפלסטיניים, נאיף חוואטמה, מנהיג, "החזית העממית הי דמוקרטית לשחרור פלסטין", אחד האירגונים החשובים שלהם. הוא אומר כי "רוב מנהיגי האירגונים הלוחמים היו מסכימים להקמת מדינה פלסטינית חדשה"; כלומר, מדינה פלסטינית בצד ישראל, ולא במקום ישראל.

המלך חוסיין ביקש לכנס ועידת פיסגה של ראשי מדינות ערב, כדי לדון בהקמת מדינה פלסטינית בגדה, מתוך גישה שלילית, כמובן, כי הוא רוצה למנוע זאת. אבל עצם יוזמתו לכנס ועידה כזאת בנושא זה, מוכיחה עד כמה הוא

על השולחן היתה מונחת הצעת חוק שיגרתית, ש האריכה את תוקף הנוהלים המישפטיים הקיימים בי שטחים המוחזקים. כמו גח"ל, ניצלנו הזדמנות זו כדי להשמיע את הביענות המעשית לגבי פעולה בשטחים המוחזקים — והפעם העמדנו, מול שני נואמי גח"ל (נחושטן ומילמן מחרות) את שני חברי סיעתנו, שדיברו בפעם הראשונה בזה אחר זה.

היו"ר מרדכי ביבי: רשות הדיבור לחברי הכנסת אורי אבנר ואחרי לחבר הכנסת שלום כהן.

קריאה: זה לא יכול להיות!

היו"ר מרדכי ביבי: זה כן יכול להיות, מכיוון שהדיון הוא אישי.

ההתנחלות תתפרק מחר!

אורי אבנר: דוברי תנועת החרות אמרו שהמצב החוקי של המתנחלים בשטחים, המוחזקים עליידי צבא הגנה לישראל, הוא בגדר אנומליה.

זה נכון. אבל נרחיב את הדיבור ונאמר: עצם ישיבתם של המתנחלים בשטחים היא בבחינת אנומליה.

ולמה? שולחים בחורים צעירים ונאמנים ל התנחל בשטחים המוחזקים. שולחת אותם הי

"השטחים" אינם שטח מת!

ממשלה, אשר מדיניותה המוצהרת היא לנהל "משאיומתן בלי תנאים מוקדמים" על אותם שטחים; כלומר, משאיומתן אשר יכול לכלול את החזרת השטחים האלה למדינת הערביות. דב מילמן: האנומליה היא במשאיומתן הוזה, ולא בישיבה בשטחים.

אורי אבנר: חברת הכנסת מילמן, אני מדבר עכשיו על המצב הנוכחי. אין אני אחראי לא לסיעה שלכם ולא לממשלה הזאת.

הממשלה עומדת על הבסיס הזה, ואין לי כל ספק שהעם ברובו תומך בעמדה זו, שמדינת ישראל מוכנה תמורת שלום להחזיר — כדברי שר הביטחון האהוב עליכם — "הרבה, הרבה שטחים".

הרבה, הרבה שטחים, כולל השטחים ההם שאליהם שולחים בחורים צעירים להתנחל. הצעירים האלה אינם הולכים לשם כדי להישאר מחר במדינה פלסטינית, או בממלכה ההאשמית, או במישטר ערבי אחר.

לכן ברור שההתנחלות הזאת היא מטבע בריאתה זמנית ואנומלית.

אנומליה זו משתקפת במצב המשפטי, בו אנו דנים היום. אולם, האנומליה איננה במצב המשפטי בלבד, אלא גם במהות העניין. העם לא יסכים; רוב העם לא יסכים למה שאתם, אנשי חרות, מציעים.

יעקב נחושטן: שני נציגים בכנסת עדיין לא מייצגים את הרוב הגדול של העם!

אורי אבנר: לכנסת הזאת הלכו מפלגות רבות, כל אחת עם מצע הבחירות שלה. רק מפלגה אחת, המפלגה שלכם, עמדה על הבסיס של איהחזרת השטחים.

כל האחרות — כל אחת בצורתה שלה, מי יותר ומי פחות — עמדו על הבסיס שתמורת שלום נחזיר שטחים. "השטחים" או "שטחים" — זה נתון בויכוח. אבל לא להתחזיר שטחים כולל — זוהי רק העמדה שלכם, ואתם מיעוט בעם הזה.

הרוב — זה המיוצג בכנסת עליידי מפלגות רבות — לא עמד על הבסיס שלכם. הרוב לא יסכים לשיעשו מעשים אשר פירושה: שום שטח לא יוחזר, שום משאיומתן לשלום.

והרי אילו נהקבלה דעתכם, בקשר לסיפוח השטחים עלי ידי החלת החוק הישראלי עליהם, היה פירוש הדבר שייפסק כל משאיומתן לשלום, ואנו ניכנס למלחמה, מלחמה עם הצבא המצרי, הירדני והסובייטי, שאת סופה מי ישרונו. אני מדבר על משאיומתן שייפתח, כפי ש אני מקווה, בקרוב, באמצעות השגריר יארינג.

על זה הצביעה הכנסת, ובגלל ההצבעה הזאת פרשתם מהממשלה ונשאתם במיעוט.

אבל זהו רק צד אחד של הבעיה. כבוד היושב ראש החוק הזה מדבר בשפה המשפטית על "שטחים מוחזקים עליידי צבא הגנה לישראל".

וזוהי ההגדרה הנכונה. כי מה זה "שטח מוחזק"? במהלך מלחמה כובש צבא שטח של מדינת אוייב. עד אשר יושג השלום, מוחזק השטח הזה עליידי הצבא הכובש — עד אשר יוכרע דינו של אותו שטח. זהו המצב החוקי.

שטח מת או קרקע בתולין?

לכן, מה שהממשלה עושה לגבי המצב המשפטי בשטחים, הוא מעשה נכון.

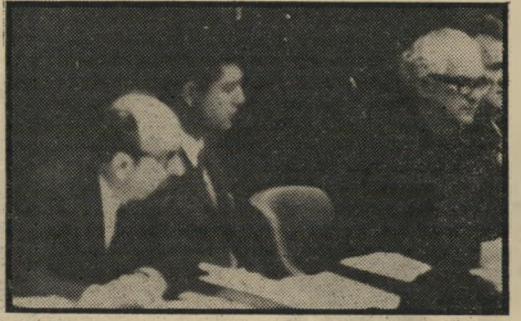
אלא מה? אני מערער עירעור פוליטי — פוי ליטי ולא משפטי — על כך שהממשלה מתייח

רואה בכך סכנה מוחשית, עד כמה זה כובש לבבות בשטחים. המלך עצמו הכריז פעמים רבות בחודשים האחרונים שאין הוא מתנגד למדינה פלסטינית, או לאוטונומיה פלסטינית, (פעם הוא אומר כך, ופעם הוא אומר כך) אחרי מה שהוא מכנה "השיחור". כלומר, קודם יחזרו השטחים לידי המלך, ולאחר מכן יחליטו הפלסטינים על מעמדם.

רק פתי יאמין כי כאשר יחזור הצבא הירי דני והבולשת הירדנית לגדה המערבית, יהיה שם חופש הכרעה.

דב מילמן: כלומר, גם אתה אינך בעד זה שהשטחים יוחזרו למלך. זה בוודאי לא.

אורי אבנר: אני אניד למה אני מתכוון. ארגון הפתח, בעתונו הרשמי פתח, איים במישפט "מהפכני" על כל מי שדוגל בהקמת מדינה פלסטינית בגדה

נחושטן (ימין) ומילמן (שמאל) *

המערבית. כלומר, גם הוא רואה זאת כסכנה גדולה. הוא חושש מפני המגמה ההולכת ומתפתחת בשטחים המוחזקים, להקמת מדינה פלסטינית בצד ישראל, תוך שלום עימה.

עראפאת רוחם ב"תוכנית אבנר"

בשבוע שעבר הופיע בפריס הספר בשם "המהפכה הי פלסטינית היהודים" מטעם הצפת, ואומרים לי שהדברים נכתבו עליידי יאסר עראפאת עצמו.

הוא מקדיש כמה עמודים למה שהוא מכנה "תוכנית אבנר" — הקמת מדינה פלסטינית. הוא אומר שתוכנית זאת היא מזימה לחתור מתחת למהפכה הפלסטינית.

מאחר שאין לו ויכוח עם אבנר, ואנו איננו מתחרים... **דב מילמן:** לא רק בין היהודים, אלא גם בין בין הערבים אתה היחיד שרוצה בזאת!

אורי אבנר: ... מאחר ומר עראפאת ואני איננו מתחרים על קולות, אין לו ויכוח אתי, ואין לו תחרות אתי, הרי ברור שהוא מתווכח עם בני עמו שלו.

אחרת, כשביל מה כל המערכה הגדולה הזאת? האם הוא צריך להילחם ביני האם אני מהווה בשבילו סכנה? הוא לוחם בתנועה הגוברת בקרב העם הפלסטיני בגדה המערבית, הרוצה בעצמאות ובשלום.

יעקב נחושטן: מי הסמיך אותך לדבר בשםם? **אורי אבנר:** אתה עווד לי לאורך כל הדרך. טוב ששאלת את השאלה הזאת, כי ההערה הבאה שאני עומד להעיר קשורה בנושא זה.

אף אחד אינו מוסמך לדבר בשם העם הפלסטיני, וזלת ביניהם ח"כ גח"ל ברציון קשת ודויד לוי.

שורפים את הגשרים

קיים מחדל בעצם הגישה לעשיית השלום. אנו יושבים כבר שנה רביעית לאחר המלחמה, מה, ועדיין לא באה יוזמה ישראלית אחת לי שלום. אנו נגררים, אנו מחכים כל הזמן.

אולי ההסבר הוא באשליה עצמית, שאם נחכה די זמן ולא נעשה דברים, סופנו שנישאר בשטחים.

אלא שלמצב כזה יש מחדל יש תוצאות משלו. יש קודם כל לחץ פנימי. בזמן הליכוד תלאומי, הלחץ הפנימי הזה היה עליידי שתופתה של גח"ל בממשלה. לחץ פנימי זה חייב מעשים, חייב הקמת התנחלויות.

והיום, כשגח"ל באופוזיציה, קיים אותו לחץ פנימי, אולי לא בדעת הקהל, אבל לפחות בדעתם של כמה מן השירים; בצורך להתחרות פנימית בין שר זה לשר אחר, בין סיעה זאת לסיעה אחרת; בצורך בקייטת עמדות פופר לריות, או שנראות פופולריות; בהכרזות שסופן גם מעשים; בהתנחלויות או בהכרזות על התנחלויות, ואני חושב שמבחינה חיצונית אין כמעט הבדל בין הכרזה על התנחלות ובין התנחלות ממש. מכיוון שהכרזה על התנחלות, כמו התנחלות עצמה, שורפת גשר אחר אל העם הפלסטיני.

ההתנחלות, כמו ההכרזות על התנחלות, מקשה על כל פלסטיני שדיבר, וגם על ערבים במדינות אחרות.

כל הכרזה כזאת, כל התנחלות כזאת, מקישה עוד יותר על ערבי כזה לדבר על שלום, סותמת עוד פה, עוד קול שתמך בשלום.

התוצאה היא ניתוק מגע עם כוחות שהיו מוכנים לשחק פעולה עם ישראל, לא משתפי פעולה במובן קווילינגני, אלא במובן של שלום וכיבוד הדדי.

אינני חושב שזה ימנע בסופו של דבר את ההסדר. ההסדר יבוא, ולמרבח הצער, יהיה זה הסדר כפוי לאורך כל הקו.

הצרה היא שאותם אנשים שאיבדו בינתיים, אותם קשרים שקילקלנו, אותם גשרים ששרפנו בלב העם הערבי — יאברו לנו כשנהיה זקוקים להם למחרת השלום.